

Wstęp

Prace nad niniejszym opracowaniem trwały długo, bowiem blisko trzy lata. Powodów tak długiego procedowania było kilka, w tym ciągle zmieniający się świat bankowości i absorbujące czas zaangażowanie w praktykę gospodarczą współautorów opracowania.

Świat bankowości w ostatnim czasie ulega rewolucyjnym zmianom m.in. z uwagi na rozwój technologii oraz daleko idące modyfikacje w otoczeniu instytucjonalnym. Kilka lat temu zagadnienia związane z technologią blockchain były dyskutowane tylko w bardzo wąskim gronie specjalistów, a dzisiaj zaczynają dominować w dyskusjach o przyszłości rynków finansowych. Zmienność prawa i niespotykane dotychczas skomplikowanie bankowych regulacji prawnych też wpływają na uwarunkowania działalności bankowej, a ponadto nie ułatwiają zaprezentowania świata bankowości w sposób przystępny i rzetelny zarazem.

Współautorzy niniejszego opracowania obserwują i analizują współczesny świat bankowości nie tylko przez pryzmat swojej pracy naukowej i dydaktycznej w Instytucie Bankowości SGH, ale także przez pryzmat swoich doświadczeń wyniesionych z pracy w radach nadzorczych, zarządach oraz na stanowiskach kierowniczych i doradczych w różnych instytucjach sieci bezpieczeństwa oraz w innych podmiotach rynku finansowego. Doświadczenia zdobyte m.in. w Narodowym Banku Polskim, Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz w poszczególnych bankach działających na polskim rynku pozwoliły współautorom wzbogacić teoretyczne rozważania o aspekty praktyczne.

Podkreślić należy wyraźnie, że także teoretyczne ujęcie bankowości ewoluuje. Upadł m.in. mit „inwestycji wolnych od ryzyka”, a także negatywnej opinii o „drukowaniu” pieniądza przez banki centralne. Obecnie nie uważa się, że luzowanie ilościowe, czyli „dodruk” pieniądza przez banki centralne, stanowi „katastrofę”. Z powyższego wynika, że nie można nauczyć się bankowości „raz na

zawsze”, m.in. z uwagi na zachodzące zmiany. Toteż niektóre treści zaprezentowane w niniejszym opracowaniu ulegną z pewnością dezaktualizacji, ale inne „prawdy” pozostaną ponadczasowe, jak np. stwierdzenie, że „pieniądz rządzi światem”. Chociażby z tego ostatniego powodu warto uczyć się bankowości, a przede wszystkim zrozumieć mechanizmy nią rządzące, w tym wzajemne powiązania. Warto zadawać pytania: dlaczego coś wydarzyło się w bankowości i jakie ma to skutki?

Zapraszam Czytelników w świat bankowości zarówno tzw. centralnej, jak i komercyjnej. Współczesny sektor bankowy jest bowiem dwustopniowy i składa się z sieci bezpieczeństwa finansowego oraz banków. Na początku trzeba zatem zrozumieć uwarunkowania instytucjonalne i fundamenty bezpieczeństwa finansowego sektora bankowego, do którego przyczyniają się m.in. działania banków centralnych, nadzorów nad rynkiem finansowym oraz instytucji odpowiedzialnych za restrukturyzację, likwidację bądź upadłość banków.

Świat tzw. bankowości komercyjnej jest zróżnicowany i odnosi się np. do bankowości inwestycyjnej, korporacyjnej, detalicznej, elektronicznej i hipotecznej. Działalności tej towarzyszy nieodłącznie ryzyko, w tym przede wszystkim kredytowe, rynkowe, operacyjne i płynności. Zarządzanie tym ryzykiem, konstruowanie odpowiedniego portfela inwestycyjnego, ocena osiągniętych wyników i dbanie o działania zgodne z obowiązującymi zasadami są zaś fundamentami prowadzenia działalności bankowej.

Wszystkie wyżej wymienione zagadnienia i wiele innych Czytelnik znajdzie w poniższym opracowaniu. Co ważne, zaprezentowane zostały podstawy teoretyczne i praktyczne oraz zbiór zadań i testów kontrolnych jedno- i wielokrotnego wyboru (do samodzielnego rozwiązania). Takie podejście do prezentowania treści świata bankowości jest nowatorskie na polskim rynku wydawniczym.

Podkreślić należy także, że niniejsze opracowanie otrzymało patronat i rekomendację Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Komitetu Nauk o Finansach PAN oraz Polskiego Stowarzyszenia Finansów i Bankowości. Stanowi to wyróżnienie, za które bardzo dziękuję.

Niniejsze opracowanie nie powstałoby bez zaangażowania moich współpracowników, którym za włożony wkład bardzo dziękuję. Słowa podziękowania kieruję także na ręce recenzenta Profesora Alfreda Janca, który od wielu lat wspiera nasze starania w dążeniu do osiągnięcia wysokiej jakości prezentowanych treści.

Drogim Czytelnikom niniejszego opracowania życzę zaś satysfakcji z lektury oraz zrozumienia ciągle zmieniającego się świata bankowości, a także fascynacji nim.

Prof. zw. dr hab. Małgorzata Zaleska
Redaktor naukowy
Dyrektor Instytutu Bankowości SGH